

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2017/18:4063

av **Jonas Jacobsson Gjörtler m.fl. (M)**

med anledning av skr. 2017/18:146 Politiken för global utveckling i genomförandet av Agenda 2030

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om krav på uppföljning, resultat och konsekvensanalyser och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Regeringen har lämnat skrivelse 2017/18:146 om politiken för global utveckling i genomförandet av Agenda 2030 till riksdagen. Till skillnad mot den förra skrivelsen som enbart handlade om samstämmighetspolitiken har denna skrivelse skiftat fokus och utvidgats till att beskriva hur nuvarande regering ser på PGU, politiken för global utveckling, som ett verktyg för att uppnå de 17 mål och 169 delmålen inom FN:s hållbarhetsmål Agenda 2030 som Sverige förbundit sig till.

Regeringen uttrycker höga ambitioner på området, såsom att Sverige ska vara ledande i genomförandet av hållbarhetsmålen, både nationellt och internationellt. Men varken skrivelsen eller realpolitiken återspeglar de ambitionerna. Regeringen gör för lite och för sent. Politikområdet PGU används som ett redovisningsverktyg i stället för en drivkraft.

Att driva en samstämmig politik är viktigt men svårt. PGU har tidigare granskats i en rapport av EBA, *Sustaining a Development Policy – Results and Responsibility for the Swedish Policy for Global Development*. Rapporten lyfte särskilt svårigheterna i samordningen mellan politikområdena. Den pekar på bristerna i processerna, otydliga instruktioner, behov av dialog, kontinuerlig analys och möjligen en processorienterad ansats i rapporteringen. Risken för parallella processer och ineffektiv resursanvändning kvarstår.

Kritiken i rapporten rörde PGU som behandlades i förra skrivelsen (2015/16:82), men den är fortfarande relevant eftersom inga åtgärder vidtagits för att bemöta den.

Ansvarsförhållandena är otydliga. Detta gäller dels regeringens interna arbete men också hur ansvaret beskrivs i skrivelsen. Exempelvis i avsnitt 3.16.1 är det tre huvudansvariga departement och minst tre andra departement som är berörda. Eller avsnitt 3.5.1 där ett departement är huvudansvarigt, ett annat departement och alla andra departement berörs.

Många mycket stora och mycket viktiga frågor beskrivs översiktligt. Skrivelsen är allmänt hållen. Exempel på stora och små insatser blandas. En del är beslutat av riksdagen, en del av regeringen. Skrivelsen tydliggör inte vad i regeringens arbete som ligger inom ramen för PGU.

Det är svårt för riksdagen att följa upp både insatser och förväntade effekter samt kostnader och vinster. Det saknas tydliga processer för uppföljning. Redan förra PGU-skrivelsen aviserade en ny redovisningsmodell men beskrev den inte närmare. Denna skrivelse redovisar exempel på olika tematiska PGU-områden som bedöms som relevanta i arbetet kopplat till de globala målen. Det är inte en ny redovisningsmodell. Regeringen behöver snarast återkomma till riksdagen om hur den nya redovisningsmodellen ska se ut.

I delar av skrivelsen är det otydligt om redovisade åtgärder och processer ligger inom ramen för PGU. Skrivelsen bekräftar att PGU inte är en drivkraft, utan snarare används PGU för att redovisa åtgärder som redan vidtas genom andra beslut.

Dessutom är det en politisk förändring av PGU att i stället för att beskrivas som ett politikområde reduceras till ett verktyg för arbetet med hållbarhetsmålen, Agenda 2030. Blir PGU en integrerad del av den nationella handlingsplanen som beslutas av regeringen är sammanhållningspolitiken inte längre en fråga som ägs av riksdagen. PGU har länge haft ett brett politiskt stöd i Sveriges riksdag. Det har varit något som tidigare regeringar värnat. Nu aviseras denna förändrade inställning från regeringen i en skrivelse utan att vara parlamentariskt förankrad eller diskuterad.

Regeringen bör säkerställa att arbetet framöver förankras parlamentariskt. Detta gäller både PGU och genomförandet av hållbarhetsmålen.

Det är olyckligt att den nationella handlingsplan för hållbarhetsmålen som aviserats inte ännu är klar. Särskilt som det påstås att PGU ska vara en integrerad del av den.

Vi vidhåller att politiken som drivs inom PGU måste vara relevant och nödvändig. Den måste också ge resultat. För att visa resultat krävs uppföljning. Den nuvarande regeringen tar uppenbarligen inte frågorna på allvar, och det beklagar vi.

Jonas Jacobsson Gjörtler (M)

Sofia Arkelsten (M)

Göran Pettersson (M)

Margareta Cederfelt (M)

Sotiris Delis (M)